

25.67x17.35	1	עמוד 18	ידיעות אחרונות - כותרת	29/05/2025	94256189-4
בנימין זאב הרצל - בהקשר לציונו - 80790					

איור טקס ההשפלה של דרייפוס

אלפרד דרייפוס במשפטו | צילומים: גטי אימג'ס, Henry Guttman, מתוך ויקיפדיה

תיקון עוול היסטורי: דרייפוס יועלה בדרגה לאחר מותו

חרבו נשברה, אך כבודו הושב: ועדת הביטחון והצבא באסיפה הלאומית בצרפת פה אחד להעלות את אלפרד דרייפוס, היהודי שהואשם במאה ה-19 בגידה בעקבות אנטישמיות – לדרגת תת-אלוף

איתמר אייכנר

“אני מאשים”, כתב אמיל זולא ב-1898, ובמונח אחד הנציה לעד את המאבק הבלתי מתפשר באנטישמיות. החלטה שקיבלה אתמול ועדת הביטחון והצבא של האסיפה הלאומית בצרפת, נתנה מעט צדק לעוול שעליו כתב זולא: אלפרד דרייפוס, שהורשע ב-1894 בגידה בצרפת – יועלה לדרגת תת-אלוף (ברייגד גנרל) לאחר מותו.

ההחלטה, שפותחת את הדרך לאישור החוק ביום שני הקרוב, מתקנת עוול היסטורי בן

כמעט מאה שנה. דרייפוס, שהוצב במטה הכלי והיה בשעתו היהודי היחיד שם, הואשם ב-1894 שהעביר מידע לגרמנים – על רקע מירוץ החימוש בין הקיסרות לבין הרפובליקה השלישית. ברצמבר של אותה שנה הורשע דרייפוס בגידה במולדת הצרפתית וחודש מאוחר יותר הוא נידון לשלילת דרגתו ולמאסר עולם ב“אי השדים” שבגיאנה הצרפתית. במשפט נגד דרייפוס לא הוצגו ראיות, אולם גורמים אנטישמיים בצבא ובציבור הרחב הסיתו את דעת הקהל נגדו. הפולמוס החרף בצרפת, שנחלקה לשני מחנות: בעד דרייפוס ונגדו. לאחר שנפתחה מערכה ציבורית

רית לזיכוי, התגלה כי המרגל האמיתי היה קצין אחר, רס"ן ולסין-אסטר-הוי – וכי רס"ן איבר ז'וזף אנרי, בכיר בצבא הצרפתי, זיף מסמכים כדי להאשים את דרייפוס. בקיץ 1898 נחשפו זיפיו של אנרי, והוא נעצר והתאבד בכלא. הממשלה החליטה על ביטול פסק הדין, ובספטמבר 1899 הובא דרייפוס למשפט חוזר. דרייפוס שוב נמצא אשם, אך קיבל עונש מופחת של 10 שנות מאסר. רק ב-1906, קבע בית דין לערעורים שהראיות נגד דרייפוס היו משוללות יסוד. הוא הושב לצבא בדרגת מייג'ור, שירת במלחמת העולם הראשונה וני

פטר ב-1935 בגיל 76.

הפרשה והאנטישמיות שאפפה אותה, גרמה לבנימין זאב הרצל, שהיה בתקופת המשפט עיתונאי אוסטרי וסיקר את המשפט, להגות את רעיון הציונות כפתרון לבעיית היהודים והתמודדותם עם אנטישמיות באירופה. ליימים הפך “משפט דרייפוס” למושג שגור המייצג האשמת חפים מפשע. משגרירות צרפת בישראל נמסר: “האומה הצרפתית הינה חדורת צדק ואינה שוכחת לתקן עוולה, לחלוק כבוד ללוחם. להדגיש שלאנטישמיות של אתמול כמו של היום – אין ולא יהיה מקום ברפובליקה”.